

Diari "Avui", 1 d'abril de 1986

Pals

Oposició dels científics a la urbanització dels aiguamolls

Pals (Baix Empordà).— Diversos científics, alguns dels quals són membres de la comissió creada per la Generalitat de Catalunya per a vetllar per la protecció dels aiguamolls de l'Empordà, han manifestat a l'AVUI la seva oposició a la urbanització d'aquests terrenys pantanosos de la platja de Pals i sol·liciten mesures de protecció com es va fer amb els aiguamolls «de dalt» (entre Roses i l'Escala). Pel seu costat, l'Ajuntament d'aquesta població manté la tesi que al seu terme «no hi ha aiguamolls».

● Informació p. 3

La decisió de la comissió provincial d'urbanisme de Girona autoritzant l'edificació del 30 per cent del terreny conegut com els aiguamolls de Pals, a la platja d'aquesta localitat empordanesa, lluny de tancar una discussió

iniciada arran del pla d'urbanisme d'aquest Ajuntament, ha acrescut la polèmica entre els defensors de les diferents propostes. L'Ajuntament de Pals no podrà tirar endavant la seva idea inicial de fer-hi un barri marítim, alguns

petits propietaris han expressat el seu descontentament perquè ha disminuït el valor de les seves terres i els grups d'ecologistes mantenen la seva oposició a qualsevol intent d'urbanitzar la zona.

Diversos científics s'oposen a la urbanització dels aiguamolls de Pals

Continua la polèmica encetada fa temps entre els ecologistes i l'Ajuntament

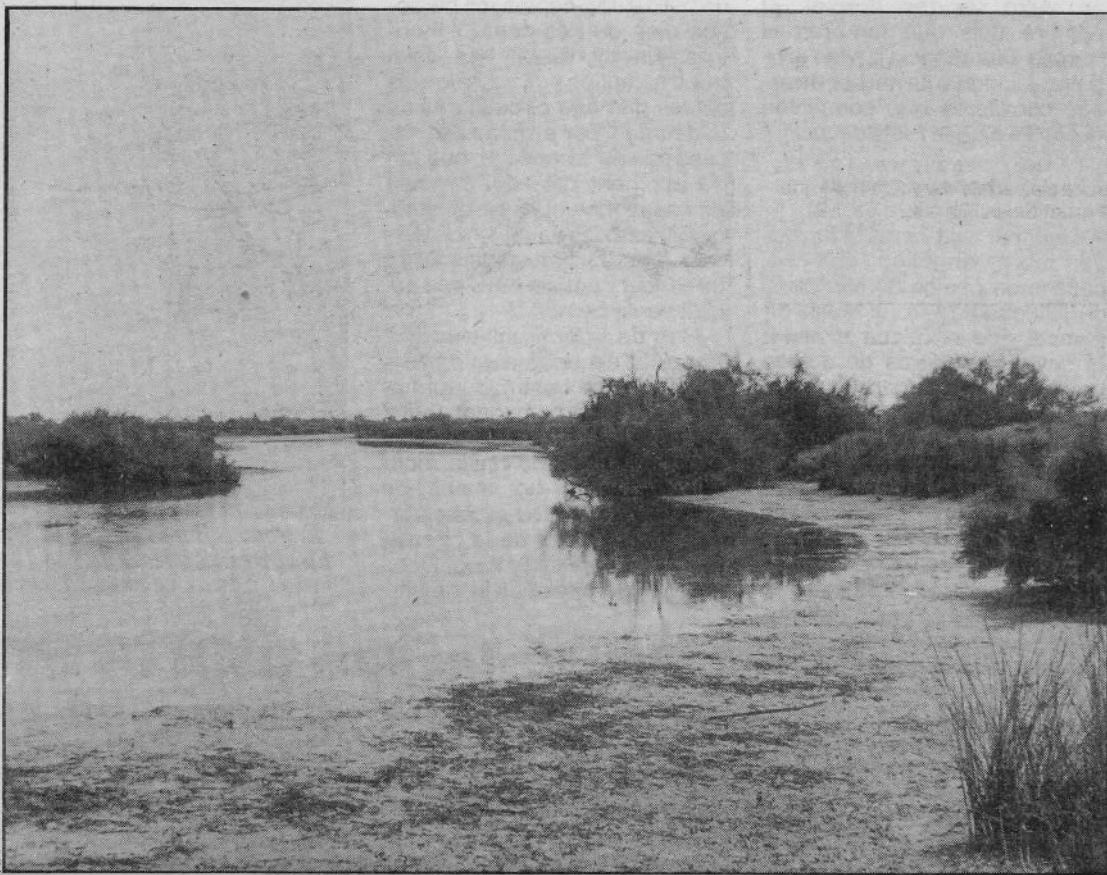
J. C.
Pals (Baix Empordà). — Diversos científics han manifestat a l'AVUI la seva oposició a la urbanització dels aiguamolls de Pals, després que la comissió provincial d'urbanisme de Girona va impedir, amb el seu dictamen, que anés endavant el projecte inicial de l'Ajuntament d'aquesta població, que consistia a crear-hi un barri marítim. Després de saber-se la negativa de la comissió, Josep Redresa, tinent d'alcalde de Pals, comentà a aquest diari les «excel·lències del pla».

Segons Redresa, no es tractava de fer-hi «cap Empuriabrava», sinó d'edificar-hi una «zona de turisme de qualitat, econòmicament puixant, que millorés el comerç local». Malgrat un cert descontentament perquè no s'ha pogut realitzar aquest projecte, Redresa deia que el consistori acata la decisió presa per la comissió d'urbanisme. Ara, quan el promotor vulgui urbanitzar la zona, haurà de cedir el 70 per cent de les terres a l'Ajuntament —que no està elaborant cap pla de protecció del medi ni té previst de fer-ho— i limitar la construcció a unes quatre-centes cases —de planta baixa i dos pisos com a màxim— en alguna part de les seixanta hectàrees que envolten Can Coll, al costat de la platja de Pals. Tot i que el lloc no ha estat escollit encara, Redresa confirmava que preferentment s'edificarà entorn del terraplè de Les Illes, darrera el càmping Platja Brava. El lloc està situat de ple en el terreny que els ecologistes proposen que sigui qualificat de parc natural, semblantment al que va fer-se amb els aiguamolls de l'Alt Empordà, entre Roses i l'Escala.

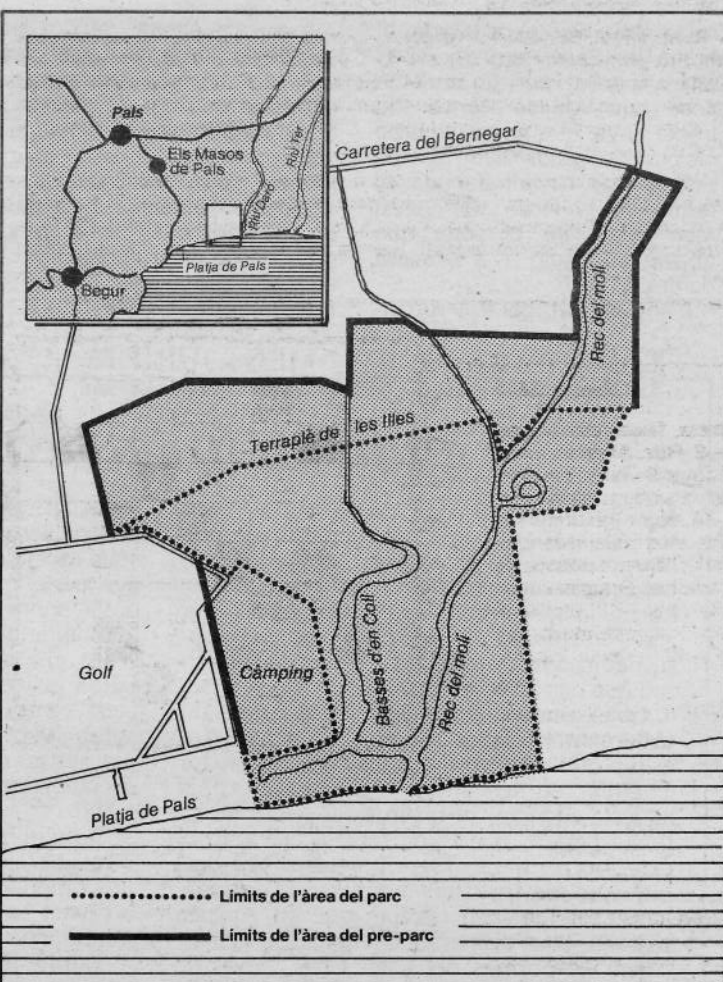
En les seves declaracions a aquest diari, Josep Redresa es mostrava convençut que «no hi ha aiguamolls sinó unes basses i la comissió no en parlava en cap moment», però diversos científics, alguns d'ells membres de la Comissió Científica dels Aiguamolls de l'Empordà, creada per la Generalitat, opinen d'una manera ben diferent.

«Procés de degradació»

Jordi Serra, de la Facultat de Geologia de Barcelona, diu que no entén per què no s'ha convocat cap reunió de la comissió —només s'ha reunit un cop, el vint-i-cinc de febrer del 1985. «A l'hora de prendre una decisió d'aquestes característiques, el més lògic hauria estat voler conèixer la nostra opinió», es lamentava Serra. Tant ell com el professor Oriol Riba, cap del grup de treball dels aiguamolls de l'Institut Català d'Història Natural (ICHN) de l'Institut d'Estudis Catalans, estan convençuts que «qualsevol canvi, ni que sigui edificat en un 30 per cent del terreny, afectarà les característiques dels aiguamolls» i afirmen que «un sistema natural no és parcel·lable». Serra i Riba diuen que «moure terres en un espai tan

Els aiguamolls de dalt estan legalment protegits

Al mapa s'observa el terreny que els grups ecologistes han proposat que formi part del parc natural, amb les delimitacions de les àrees de parc i pre-parc. El conjunt és situat entre la desembocadura del Daró i l'altre extrem de la platja de Pals.

reduït no sols comporta un atac a la qualitat de la zona, sinó que impedeix als ocells d'anar-hi». Els aiguamolls són en aquests moments un dels punt del país —juntament amb els altres aiguamolls, avui protegits, i el delta de l'Ebre— on poden trobar-se espècies d'aus migratòries i algunes plantes pròpies del lloc que en fan, segons Serra i Riba, «un espai que caldria preservar».

Tots dos afirmen també que ja s'havia iniciat un «procés de degradació» amb la instal·lació del càmping, alhora que es van destruir les dunes que hi havia al tros de platja que va des de Radio Liberty fins a la desembocadura del Daró, el braç mort del qual, el Rec del Moli, forma el terreny de les Basses d'en Coll.

En un estudi que dos botànics, Antoni Farràs i Eulàlia Ve-

lasco, van fer per a l'Ajuntament de Pals no fa més de dos anys, s'indicava que «l'àrea de les Basses d'en Coll ha de ser preservada íntegrament: les dunes dels sorrals i el conjunt dels aiguamolls inundats periòdicament constituït per les basses, el Rec del Moli i alguns canals de desguàs» i al mateix temps deien que aquest terreny constituïx un «ecosistema extraordinari». L'informe, fet a petició del consistori, sembla que no s'ha tingut en compte al moment d'elaborar el pla. Eulàlia Velasco, professora de botànica a la Universitat de Barcelona, es preguntava «per quines raons ens el van encomanar si no n'havien de fer cap mena de cas».

Més enllà del «perill de salinització» a què el dictamen de la mateixa comissió d'urbanisme feia referència, els científics consultats per l'AVUI insistien que «per molt que es centri la zona edificable, urbanitzar comportarà el final dels aiguamolls». Serra no va defugir la possibilitat d'intentar forçar una reunió de la comissió científica.

Implicacions polítiques

El problema té encara unes altres implicacions, en aquest cas polítiques. A Pals sembla haver-se desfermat des de fa temps una guerra subterrània entre els defensors dels aiguamolls i els petits propietaris d'unes terres de poca rendibilitat econòmica que miren de vendre-les al millor preu. El propietari de bona part dels terrenys haurà de fer la seva proposta a l'Ajuntament, que manté el seu projecte d'obrir una carretera des de la carretera de Torroella a Pals fins a la urbanització. La comunitat de regants dona suport a les tesis municipals.

Deu anys d'un estira i arronsa que encara dura

Al número 380 del «Diari Oficial de la Generalitat», amb data d'11 de novembre del 1983, es publicava el text de la llei 21/1983, per la qual es protegia la zona dels aiguamolls de l'Empordà. Els de Pals, a darrera hora, no hi van entrar per una iniciativa parlamentària dirigida pel llavors diputat Joan Hortalà, d'ERC. Amb aquella llei quedava resolta la polèmica que al juliol del 1976 s'havia iniciat amb l'aprovació, per la comissió provincial d'urbanisme, del pla parcial en què es preveia l'edificació de la urbanització Port Llevant. Des de l'article de Jordi Sargatal a la revista gironina «Presència» —el 17 de juliol del 1976— fins que el 19 de desembre del 1984 la Generalitat va anunciar la compra de la finca que era propietat de Port Llevant, van haver-hi molts actes, concentracions i manifestos i un constant estira i arronsa entre les diverses forces.

El març passat el conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, Josep Miró i Ardèvol, declarava que «inicialment el departament considera que fóra bo de mantenir els aiguamolls de baix», encara que admetia la possibilitat de canvis en la política del govern autonòmic. La proposta d'ERC, presentada el desembre en comissió parlamentària, perquè aquests fossin inclosos en la llei d'espais naturals no va prosperar perquè s'hi oposà la majoria de CiU.

Ara mateix, els ecologistes esperen saber quin és el nou pla d'urbanització per als aiguamolls, els científics volen poder aportar-hi les seves propostes i l'Ajuntament de Pals assegura que «no passa res» i que «el debat ha acabat; no podem fer allò que volíem, però ho acceptem». Per arrodonir-ho, TV3 va col·laborar a la revifalla de la qüestió en passar fa una setmana la pel·lícula de Nicholas Ray *Wind across the Everglades* («El vent travessa els Evergaldes»), al final de la qual el contrabandista de plomes que vivia als aiguamolls moria reconeixent la «bellesa del sol que daura les ales dels ocells».